

SLOVENE.

Političen list za slovenski národ.

Po pošti prejemam velja: Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za en mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemam velja: Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za en mesec 1 gld. V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto. Posamezne številke veljajo 7 kr.

Naročnino prejema upravništvo (administracija) in ekspedicija, Semeniške ulice št. 2.

Naznanila (inserati) se sprejemajo in velja tristoletna petiti-vrsta: 8 kr., če se tiska enkrat; 12 kr., če se tiska dvakrat; 15 kr., če se tiska trikrat. Pri večkratnem tiskanju se cena primerno znižaja.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma se ne sprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah h. št. 2.

Izhaja vsak dan, izveniš nedelje in praznike, ob 1/6. uri popoldne.

Štev. 111.

V Ljubljani, v torek 15. maja 1888.

Letnik XVI.

Slavnost cesarice Marije Terezije.

Z Dunaja, 13. maja.

Med najslavnejšimi vladarji avstrijske države slovi in bode vedno slovela cesarica Marija Terezija. Ko je njen oče, cesar Karol VI., leta 1740. brez sinov umrl, sledila mu je na prestolu njegova 23letna najstarejša hči Marija Terezija, ki se je bila štiri leta prej poročila z lorenskim vojvodo, oziroma toskanskim velikim vojvodo Frančiškom Štefanom. Njen oče je bil z velevažnim pismom, ki ga pragmatično sankcijo imenujemo, poskrbel, da avstrijske dežele tudi po njegovi smrti ostanejo skupaj in jih podeduje njegova hči Marija Terezija. Vnanje države so pritrdile temu pismu. Ali komaj je Karol VI. zatisnil oči, vzdignili so se na vseh straneh hudi nasprotniki, ki so že zdavnej prežali na posamezne dele avstrijskih dežel. Nič manj kakor šest sovražnikov se je ob enem oglasilo, namreč kralja francoski in pruski, volilna kneza bavarski in saksonski, kralj španjski in vojvoda savojski. Kranjska dežela bi bila imela z Goriško in južno Tirolsko pridružena biti vojvodstvu milanskemu, in Bog vé, kakošna bi bila danes njena osoda, ko bi bila prišla k italijanskemu kraljestvu!

Najsilovitejši sovražnik je bil pruski kralj Friderik II., ki je brez napovedbe pričel vojsko in Mariji Tereziji vzel lep kos njenih šlezjskih dežel. Marija Terezija je bila v tako hudih stiskah, da je svoji sestri pisala: „Vse sem zgubila in ne vem, mi bo li ostalo mesto, kjer bom mogla mirno poroditi. Samo Boga še imam in pa Ogrę“. In Bog in Ogrę je niso zapustili; po hudi večletni vojski se je mir povrnil v njene dežele, in Marija Terezija je odslej vso svojo skrb obračala na notranjo vredbo svojih dežel. Bila je tako srečna, da je imela zanesljive pomočnike in svetnike, ki so jo pri njenih naredbah podpirali.

Marija Terezija je torej takorekoč prava ustanovnica sedanjega avstrijskega cesarstva, in ob enem prva mati sedaj vladajočega habsburško-lorenske rodovine. Prav naravno je torej bilo, da so naš presvetli cesar sklenili v hvaležni spomin svoji slavni

pradednici in veliki cesarici na Dunaji napraviti spomenik, kakoršnega prestolno mesto dozda še ni imelo. Že l. 1873. so pričeli misliti na napravo tega spomenika; leta 1884. pa je kiparski umetnik Zumbusch pričel delo, ki ga je te dni dovršil, in ki je bilo danes pri najlepšem vremenu razkrito. Spomenik stoji v sredi med novima muzejema pred cesarskimi hlevi nasproti dvorni palači in je izdelan v istem slogu, kakor dvorna muzeja. Spodnji del je iz granita, na štirih voglih nad podnožjem pa stojé v pravi velikosti iz bron vlti štiri slavni generali iz časov Marije Terezije na konjih, namreč Daun, Laudon, Traun in Khevenhüller. Nad podnožjem vzdiguje se iz plzenskega sienita štirivoglato stalo, na vsaki strani v podobi altarja okrašeno s štirimi stebri iz zelenega tirolskega serpentina. Na tem stalu, ki ga na vrhu krasijo štiri geniji, sedi na prestolu Marija Terezija, desno roko stegneno k pozdravu, v levi držeč žeslo, v naročji pa pragmatično sankcijo.

Kakor sem že omenjal, so vse štiri strani stala podobne altarju in so tudi okrašene z raznimi iz bron vlitimi podobami. Sprednja stran nam kaže slavnega ministra Kaunice, za njim na nekoliko vdrti steni pa so videti Bartenstein, Starhemberg in Mercy. Zadnja stran nam v podobi predstavlja vojsko; glavna podoba v sredi je knez Liechtenstein, za njim na steni pa so Laszy, Haddig in Nadasdy, ki so si pridobili velike zasluge za preustrojo avstrijske vojne. Na strani proti naravno-zgodovinskemu muzeju vidimo upodobljenje vede in umetnosti; v sredi stoji cesaričin zdravnik van Swieten, za njim na steni pa Ekhel, Pray, Gluck, pa Hayden in Mozart kot mala dečka. Na drugi strani je upodobljena justica; glavna podoba je Haugwitz, za njim na steni pa so Grasalkovič, Bruckenthal, Riegger, Martini in Sonnenfels, ki so si pridobili velike zasluge za vravnavo in preustrojo prava.

Kakor da bi bil Bog sam poveljeval to slovesnost, imeli smo danes prvi lep dan. Zaradi tega je vse prebivalstvo iz mesta in okolice hitelo proti slavnostnemu kralju. Ali le mal del je bil tako srečen,

da je mogel kaj videti. Od spredaj in na obeh straneh na „ringu“ je namreč vojaštvo zapiralo cesto in varovalo prosti vhod in dohod za povabljenе goste, za katere so bili okoli spominka ob muzejih in pred cesarskimi hlevi postavljeni leseni odri. Na teh odrih je bilo kakih 10.000 ljudi raznoterih stanov, višji uradniki, državni poslanci domači in ogerski, deželni in mestni odborniki, vojaštvo itd. Nasproti spomeniku stal je šotor za cesarsko rodbino, na desno in levo pa dva manjša šotora za dvornike. Prav pred spomenikom pa je bil altar za kardinala in duhovnike. Ob strani so bili sedeži za odličnejše goste in za potomce onih družin, katerih predniki so se odlikovali v službi Marije Terezije, kakor za grofe Kaunice, Starhemberge itd. Za spomenikom so stali dvorni stražniki, za njimi so sedele gojenke ustava za odgojo častniških in ustava za odgojo uradniških hčera. Pred vhodom k spomeniku pa so stali gojenci terezijaniške akademije.

Razni gostje so se bili do poludneva sošli, udje cesarske rodbe pa so prihajali okoli polu ene. Cesarjevič Rudolf prišel je s cesarjevo Štefanijo in precej za njima je prišla nju 4 1/2 letna hčerka nadvojvodinja Elizabeta. Prišli so pa tudi vsi drugi nadvojvode s svojimi sprogami in otroci, in zunaj bivajoči so iz raznih krajev nalašč k tej slavnosti prišli na Dunaj. Izmed tujih knežjih rodbin so bili navzoči: vojvode Cumberland, Nassau, Sachsen-Weimar, Schaumburg-Lippe, Braganza, mati bolgarskega kneza, in grof Meran. Srbska kraljica Natalija je iz muzeja skozi okno gledala slovesnost.

Ravno ob eni uri popoldne pripeljejo se cesar s cesarico, vojaške godbe zaigrajo cesarsko pesem, vojaki prezentirajo in povsod se kaže živahno gibanje. Za cesarjem prišli ste princesinji Gizela, nadvojvodinja Valerija in princ Leopold. Po kratkem pozdravu gredo cesar s cesarico v šotor, kjer jim prvi obersthofmeister naznani, da je vse pripravljeno; cesar pomignejo z roko, in zagrinjalo začne počasi padati na tla in v nekaterih trenutkih pokaže se spomenik v svoji lepoti. V tem trenutku vojaki prezentirajo in ustrelé, po cerkvah zazvone zvonovi, z belvedera pa zagromé topovi, ki slavnost poveljujejo

LISTEK.

Le pošteno!

Slika iz življenja. Česki spisal Al. Dostál, prevel H. H—e.

I.

Lipa na malem dvorci janovskega kočarja Bartoša je že davno odevetela; sad so pobrali, spravili kot izvrsten lek zoper naduho, in listje je porumnelo, porudelo, dozorelo in ko je zavel vetrič, metal je je potnikom v obličje, kakor bi spominjal, da se je približala jesen in da je tej mrzla zima za petami. Pri Bartošu so grabili steljo in so poslopje oblačili v gorkejšo obleko, le za okna in za duri so pustili male odprtine. Po zimi brije leden veter, najde vsako špranjo in kosti tudi pri peči premrazuje.

Le najstarejši sin Urh je bil doma. Sedel je za hrastovo mizo, z rokama si je podpiral glavo in bral debelo knjigo. To je bil Bartošev „študent“. Po Janovem so vsi govorili, da se uči za „gospoda“; za duhovski stan je kakor vstvarjen, od nekdanj tihe,

mirne narave kot golob, malo govori in zato več misli; če bi pa ne hotel iti v semenišče, oče kot kočar ga ne more dalje podpirati, če noče zaradi enega otroka vse druge okraštiti. Da je dal Bartoš sina v šolo, vzrok je bilo, ker se je dobro učil; učitelj in gospod župnik sta se usmilila tako izvrstne glave in sta prigovarjala za Urha. Deček ni imel razuma, slišal je, da se bode v mestu učil in da bo enkrat gospod; to mu je prijalo. Bartošu je bilo tudi všeč, da bo imel sina „študenta“, in mati je takoj mislila na slavno novo mašo in na primerno napravo.

Ko je Bartoš spoznal, kaj so šole, popraskal se je za ušesi in mnogokrat zašental. A dečka vendar ni hotel doma obdržati, ker se je tako dobro učil in je bil vedno odličen in prvi. Dajal je za sina, Urh si je v mestu že na nekak način pomagal, nekaj si je pridobil s poučevanjem in tako je šlo po redu do četrte šole. Tu se je hotel česa lotiti, da bi si sam kruh služil. A oče se ni dal osramotiti, da je sina tako nizko privel, in mati, ko je slišala, da sin s štirimi šolami še ne bo gospod, ni odnehala, dokler ni začel Urh učiti se dalje. Misli

bi kdo, da to pojde lažje, a šlo je še težje nego prej. Dijak je bil večji, potreboval je več za obleko, dražje knjige, popisal je več papirja in stari Bartoš se je zdaj res kesal, da mu je kedaj prišlo na misel učenje. A storjeno je že bilo.

Urh je dosedaj bral, potem dvigne glavo in premišljuje. V obraz je bil lep deček, malo blede, modrih oči z ljuknjicama na licih. Pogleda skozi okno na dvorišče, oko mu zastane na visoki lipi, s katere je listje polagoma padalo. Zimska suknja krog poslopja je rasla in ž njo je zginjala tudi svetloba v sobo. A pri Bartoševih za to niso nič marali. Po zimi je tako vedno tema in kdor hoče videti, naj gré k oknu, tam se dobro razgleda.

Vselej, ko je rumenela ta lipa in se golila, je Urh knjige spravil in obleko in šel v mesto, da bi vstopil v višji razred; letos pa bo že listje vse na tleh in oče še ne besedice ni znil o „študiranji“, in mati, ko nanj pogleda, obrne se in zaplače. Ni ga upanja. Kaj bo delal?

Veter zaveje po dvoru, dvigne malo suhega listja in ga vrže na okno ravno pred Urha. Kakó se mené naši nameni! Že si domišljamo, da smo

s 101 strelom. Kardinal zapoje zahvalno pesem, ki jo dvorni pevci odpojo, potem pa dunajsko pevsko društvo zapoje nalašč v ta namen zloženo slavnostno pesem.

Ko je bilo vse to dovršeno, se cesar s cesarico vzdignejo in ogledujejo med gromovitimi „hoch“-klici spomenik od vseh strani, ter posamezne tam bivaajoče goste tudi nagovoré, zlasti so dlje časa govorili z umetnikom *Zambuschem*. Potem gredo s cesarico in vsem spremstvom na ring, kjer vojaštvo pred njimi defilira. Ob 3/4 2. uro bilo je vse končano in cesarski dvor se je zopet odpeljal nazaj v dvorno palačo.

Zvečer bila je slavnostna predstava v operi, ki se je pričela z ouverturo iz *Ifigenije*. Potem je bila *Gluckova* pevska igra „*Maienkönigin*“, kateri je sledil naposled balet predstavljajoč razne vojaške oprave iz prejšnjih časov. Predstave so se vdeležili tudi cesar s svojo rodovino, razni nadvojvode itd., cesarica se je bila pa nazaj v *Lainz* odpeljala. Gledališče je bilo natlačeno in vendar je le malo gostov prišlo k predstavi. Za državni zbor, ki šteje 353 članov, bilo je odločenih samo 30 vstopnic, ki jih je predsednik z žrebanjem razdelil.

Tako je bila današnja slovesnost dovršena, kateri jutri sledi druga; ob treh popoldne bodo namreč cesar odprli obrtniško razstavo v rotundi.

Iz državnega zbora.

Z Dunaja, 14. maja.

Slovenske zemljiščne knjige.

Današnja seja pričela se je ob poludesetih popoldne z odgovorom, ki ga je dal minister *Pražak* na interpelaciji poslancev *Sturma* in *Foreggerja* zaradi vpisovanja slovenskih odlokov v zemljiščne knjige. Minister je rekel, da je strogo po postavi ravnal in da se po skušnjah na *Kranjskem* tudi ni treba bati, da bi slovensko vknjiževanje škodovalo kreditu. Odgovor bil je sprejet z živahno pohvalo. Pošljem Vam ga po stenografičnem zapisniku, da objavite celi.

Budgetna razprava.

Zbornica je nadaljevala potem budgetno razpravo, pri kateri je dr. *Roser* imel 25. govor zoper malo loterijo. Končana je bila razprava o finančnem ministerstvu ter se pričela obravnava o kupčijem ministerstvu. Ob eni popoldne predsednik sklene sejo, da se morejo poslanci udeležiti otvorjenja obrtniške razstave, ki se vrši ob treh popoldne v rotundi.

Govor poslanca Kluna

v državnem zboru dne 1. maja 1888.

(Dalje.)

Ker pa se slovenščina stalno zatira, torej pomislite, kako težko se more dobiti dovoljenje od nemškoliberalnega krajnega šolskega sveta. In ta terorizem! Le jeden vzgled! V nekem kraju, kjer je prebivalstvo večinoma slovensko in se krščanski nauk poučuje slovenski, bili so delavci poklicani k tovarniškemu voditelju, ki jih je vprašal, v katerem

jeziku naj se otroci poučujejo v krščanskem nauku. Odgovorili so naravno: „Kakor doma molimo“. „Potem“ — pravi voditelj — „pojdite k župniku ali kaplanu, ki naj vas redita“. (Poslanec grof *Lažansky*: To je liberalizem!) Vsled tega so delavci v strahu rekli oskrbniku, naj stori, kakor hoče, in zato je moral katehet učiti v nemščini krščanski nauk. Slovenski otroci se torej ne morejo učiti krščanskega nauka v materinem jeziku, za nemške otroke pa že skrbi deželni šolski svet, da se jim ne jemlje ta dobrot.

Koroški deželni šolski svet je zvedel, da se v nekaterih šolah, kjer je poleg velike večine slovenskih otrok tudi nekaj nemških, krščanski nauk poučuje v slovenskem jeziku. Hitro se je pritožil pri duhovniški oblasti, da nemški otroci ne razumejo slovenskega pouka, zato trpi škodo versko-nravna vzgoja, kar se gotovo ne strinja z nameni knezoškofijskega ordinarijata.

To je vse lepo in prav, zakaj pa se deželni šolski svet ne drži tega pravega načela tudi nasproti slovenskemu prebivalstvu? (Poslanec *Salásek*: Inferijorno plemel!)

Zakaj ni dosleden, zakaj v enem in istem slučaju meri z dvojno mero in prezira vso pravičnost?

Tako se je neki okrajni šolski svet pritožil, da se učenci ne učé krščanskega nauka v nemščini, akoravno je v šoli poleg množice slovenskih otrok tudi osem nemških; zato je prosil, naj se nemški otroci v vseh razredih učé krščanskega nauka v nemščini.

Duhovniška oblast je stvar hitro preiskala in se prepričala, da se je to doslej že godilo, in da je pritožba okrajnega šolskega sveta neopravičena. Ob enem pa je okrajni šolski svet pozabil pravičnosti nasproti slovenskemu prebivalstvu, ker je nasvetoval, naj se otroci v tretjem in četrtem razredu učé krščanski nauk popolnoma nemški, akoravno je večina učencev slovenska. Torej slovenski otroci naj se darujejo osmerim nemškim! (Poslanec *Salásek*: Popolnoma *Dumreicher*!) Kolik krik bi bil v *Izraelu*, ko bi slovenska šolska oblast stavila enak nasvêt z nasprotnim namenom?

Pa ne samo v tem slučaju, ampak sploh nič ne velja slovensko prebivalstvo pri šolskih oblastih na *Koroškem*, kakor bi bilo prosto ko ptič, ter ga vsak preganja do obupnosti, ki ima čas in veselje. („Oho“-klici na levici. — Poslanec *Ghon*: Do obupnosti preganja, to je vendar pretirano! — Poslanec dr. *Herold*: Zakaj jim vsiljujete nemščino? To je sramota za poštene ljudi! — Tako je! na desnici.)

Dokazal bom. Šolske oblasti zavračajo z vsemi izgovori prošnje in korake, da se uvede tak pouk, ki ga umejo otroci in jim koristi, in le pomislite, ali ne bi človek nad tem obupal? Izgovarjajo se, da se ne more vpeljati slovenščina, ker so v navadi le nemške knjige. Ali se slovenske ne morejo dobiti? Zopet drugje trdijo, šola je že 60 let nemška, torej je ni treba posloveniti. (Smeh na desnici. — Klici na levici: Saj je tako prav!) Kakor da bi se napaka ne smela popraviti, in da bi neumnost postala modrost, krivica pravica, nepostavnost postavnost, ako tako dolgo ostane.

(Konec prih.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 15. maja.

Notranje dežele.

Srbsko kraljico, ki je sedaj na Dunaji, je obiskal dne 11. t. m. nadvojvoda *Albreht*; opoludne je sprejela ruskega veleposlanika *Lobanova*.

Dr. Riegra je dne 11. t. m. sprejel v daljši avdijenci *Nj. eksceleca*, nuncij *Galimberti*.

Berolinska „Militär-Ztg.“ objavlja daljšo strokovnjaško razpravo, v koji primerja *avstrijsko repetirko malega kalibra* s francoskim in nemškim orožjem. List priznava, da je avstrijska puška v mnogih ozirih veliko boljša od nemške.

Vest, da se bo dne 20. t. m. sešla avstrijska *sladkorna enketa*, je popolnoma neutemeljena. Enketa ne bo toliko časa zborovala, dokler ne bo rešeno vprašanje gledé davka na špirit.

Kakor se poroča, sklenil je *poljski klub* poslati k *naučnemu ministru* deputacijo, v kojoj so bili izvoljeni poslanci *Czartoryski*, *Vayhinger* in *Skarszewski*, da ga opomni na storjene obljube in praša, kedaj bo ustanovil nove gimnazije v *Neumarktu*, *Bohinji* in *Krakovem*.

Hrvatska regnikolarna deputacija je imela minoli petek svojo sejo. Predsednik *Vukotinić* je naznanil, da se bo *ogerska regnikolarna deputacija* ustanovila tekom meseca maja, da se bo pa sešla k rednim posvetovanjem še-le v jeseni. Potem se je pričela razprava o načinu obračunavanja *Hrvatske* z *Ogersko*. Sklenilo se je, da se ne bodo objavljale obravnave.

Ogerski finančni minister objavlja izkaz o dohodkih in izdajah v prvem četrtletji. Bilanca izkazuje za 1,397.121 gold. boljši uspeh, nego v prvem četrtletji lanskega leta.

Vnanje države.

Obravnave mej *Vatikanom* in *Rusijo*, oziroma državnim svetnikom *Izvolskim* in kardinalom *Algliardijem* zaradi pogodbe o katoliški cerkvi v *Rusiji* obetajo dober uspeh. Upa se, da bodo ti dogovori končani do junija, kojega meseca bo potem svečan konzistorij; papež bo v sporazumljenji s carjem posvetil nove rusko-poljske škofe.

Brzjavno se poroča iz *Srbije*, da so izbruhnili resni nemiri. Ako se obistini ta vest, in ni ga vzroka, da bi se moglo o tem dvojiti, potem je pač vstaja po vsem, kar se je v *Srbiji* zgodilo zadnje tedne, le odgovor naroda na veliko napako, kojoj je učinil kralj z izročitvijo vladnega krmila v *Krističeve* roke. Natančnejših poročil o vstaji še nimamo. Mogoče, da so se nemiri prikazali le v posameznih okrajih in da jih bo kmalu zadušilo orožje, vendar pa so velicega pomena, ker dokazujejo, kako so izpodkopana srbska tla in da se ne morejo pri zavednih narodih vzdržati vlade, ki so sovražne narodovemu gibanju in ustavnim načelom. — Ko je potrdil kralj umirovljenje generala *Gruica*, poslal je *Kristić* slednjemu nastopno pismo: „Gospod! *Nj. Veličanstvo* izročilo mi je pismo, koje ste pisali *Nj. Veličanstvu* kot odgovor na moje pisanje z dne 21. t. m. Ker priznavate v tem odgovoru, da je del članka v nekem inozenskem listu indentičen s tem, kakor ste se izjavili nasproti poročevalcu dotičnega lista o zadnji ministerski krizi, in ker ste v tem svojem razgovoru prezrli vse ozire nasproti kralju kot samostajnemu voditelju srbske politike, smatral sem svojo dolžnostjo predlagati kralju, naj Vas umirovi. Ker je *Nj. Veličanstvo* po zaslišanji ministerskega sveta potrdilo ta predlog, čast mi je naznaniti Vam, da ste z današnjim dnem umirovljeni. Sprejmite itd. V *Belgradu*, dne 22. aprila 1888. *Kristić* l. r.“

Bolgarski ministri se skušajo sprijazniti s petrograjsko vlado. Vojni minister je sklenil z nekim ruskim zakladnikom pogodbo, s kojoj se je slednji zavezal v določenem časi izročiti bolgarski vojni

zmagali, da smo pri cilju, a pri tem zaveje veter in naše želje odpiše. Razmeče jih kot to suho lipovo listje.

Dijak s šestimi šolami, s dvanajstimi odličnimi spričevali pojde rokodelstva se učiti ali pa h kmetu v službo. Urhu se vderó solze.

In zopet zašumi lipa, listje pade in malo ga priletí do okna, da zazveni steklo.

„Mož, ali letos Urh ne pojde v mesto, da bi dovršil študije; toliko nas že stane in toliko se je že mučil“, prične *Bartoška*; Urh v sobi sliši vsako besedo.

„Koliko noči že nisem spal, koliko sem že premišljal, kaj bi storil s tem fantom, a naj mislim tako ali tako, naj še tako skromno računim, letos ne morem Urha dati več v šolo.“

„Da ne moreš?“ vpraša žena, in v izbi vzdihne dovršeni šestoselec iz globočine svojega srca.

„Res ne morem. Letina je slaba, sadje skoraj zastoj in na ti-le dve ožuljeni roki čakajo še tri grla.“

Bartoš se je ustavil. Lipa je šumela nad glavo, in v glavi je hrumelo, kakor ko se nad gozdi zbi-

rajo oblaki, in v teh oblakih hrumi, da je groza. List za listom je padal na zemljo, rumenejši in rumenejši.

„In Urh ne bo nove maše pel, ne bo gospod“, zastokala je skoraj dobra žena. Ta misel se jej je zalezla v glavo, kakor bi drugače biti ne moglo.

„Kaj, ko bi jaz prodal bišo, in Urh bi izdelal osem šol, kaj potem?“ vprašal je *Bartoš*.

„Bo šel v semenišče, tam ima vse zastoj.“

„Pojde — ali ne“, dostavi oče. „Saj se še spominjaš županovega *Nandeta* iz *Vostaševic*, ta je bil že dve leti notri, enkrat so ga že posvetili, in izstopil je. Ako bi mu ne bil dajal oče vsak mesec bankovcev — bil bi mu doma ostal, in ne bil bi postal doktor. Kar je bilo pri županu, ne more biti pri kočarju s štirimi nepreskrbljenimi otroci.“

„Pa naš Urh ni županov *Nande*“, zagovarja mati sinka.

„Z leti prihaja pamet. Marsikateri reče danes, da bo to ali to, pa ravno nasprotno. Potem pridejo svetovalci in svetujejo mnogovrstno.“

Lipa je zašumela, kakor bi besedam *Bartoševim* prikimovala. Listje ni več padalo, pobrali so je za

„suknjo“, da bi bilo v izbi dosti toplote in lepo prijazno. Pa delaj, kar hočeš, ako ni v srcu vse v redu, ako se v njem vsede črv vesti, ni zadovoljnosti pri gorki peči ob dolgih zimskih večerih. Tak črv, kuček, vsedel se je tudi pri ognjišči v *Bartoševi* hiši.

Urh se ni šel zvečer sprehajati v drevored k dvorcu, pristavi, ni občudoval visokih topolov pri ribniku; v mladenčevi glavi je razsajalo. Sram ga je bilo iti z doma, kajti lansko leto je bil že davno v mestu. In kar je danes slišal v izbi iz očetovih ust, kar je danes bral iz materinih oči, bilo je, da je s šolo konec, in da zanj ne ostaja nič družega, kakor ostati doma za nadlogo, ali pa iti k rokodelstvu. Doma ne bo ostal, obetal si je na postelji, ko ni mogel zaspati, ne en dan več ne prebije v *Janovu*; v veliko mesto se podá, in tam se izuči kakošnega rokodelstva, kjer bi mogel dosti misliti, preudarjati, razumevati. Mehanika ga veseli! Pa vendar mu je zopet na misel, da tam v pristavi bo vse prijateljstvo zgubljeno.

Glavo skrije v blazino in silno plaka.

(Dalje prih.)

večje število Berdanovih pušk, ruska vlada pa je — potrdila to pogodbo. Može, ki so v tesni zvezi z sofijsko vlado, izjavili so se, da bo denarna zadrega v kratkem prisilila Bolgarijo k neposrednemu sporazumjenju z Rusijo, in to tem bolj, ker v Avstriji noče nikdo slišati ničesa o kakem bolgarskem posojilu, akoravno more dati Bolgarija večje varstvo, nego Srbija. Vlada sicer upa, da bodo letos po dobri žetvi točneje dohajali davki in da se bo potem manj občutila denarna bēda, vendar pa vlada ne bo mogla nadvladati velikih zadreg brez posojila. — Prince Ferdinand je prišel minolo soboto v Varno. Velika množica ga je pozdravljala na kolodvoru in po ulicah, po kojih se je peljal v svoje stanovanje. Po sprejemu častnikov, duhovščine in civilnih uradnikov je pregledal posadko. Zvečer je bilo mesto krasno razsvetljeno; raz hiše in ladije so vibrirale mnogobrojne zastave. V nedeljo zjutraj je bila zahvalna pesem v stolici. Popoldne se je princ odpeljal v Lompalanko.

Pred nekolikim časom je bila sestavljena v **ruskem** ministerstvu notranjih zadev komisija, ki naj bi izdelala postavo o naseljevanju inozemcev v gubernijah Vilna, Kovno, Grodno, Minsk, Vitebsk, Mohilev, Kiev, Podolija, Volhinija in Besarabija. Komisija je že izgotovila svoje delo ter se je car že izjavil, da je zadovoljen z načeli, na podlagi kojih je sestavljen načrt. Pričakovati je tedaj že v kratkem nove postavbe o naseljevanju inozemcev v navedenih ruskih pokrajinah. — Car je podelil poslancu Hitrovu v Bukareštu Vladimirjev red II. vrste ter imenoval tajnim svētnikom njegovega sina, ki je uradnik pri finančnem ministerstvu.

Mej berlinski diplomacijo je govorica, da so se shujšale **nemško-ruske** razmere. Nemčija bo z nova zahtevala oboroževalne kredite; časopisje je zopet pričelo boj zoper Rusijo. Slednja je zahtevala od Turčije, naj pozove Koburžana, da zapusti Bolgarijo, od Nemčije pa, da jo odločno podpira pri tem koraku. Toda nemška vlada je odklonila rusko tirjatev, ker se ne vjema z njeno dosedanjo politiko gledé Bolgarije, ter naglašala, da bo krepko podpirala Rusijo le pri tacihih diplomatskih činih, ki morejo pomagati do veljave berlinski pogodbi; odstavljene Koburžanovo samo ob sebi pa ni čisto diplomatsko dejanje, ker je strogo negativno in nezadostno, da bi mu pritrdile vse ostale velesile. — „Post“ objavlja zopet uveden članek o ruskem oboroževanju: „Ruska orožna sila je večja od nemške ter pripravljena, da nemudoma prične boj. Rusija s tem tudi ne bo dolgo čakala, ker jej ne dopuščajo denarne zadrege, da bi dlje časa vzdrževala v mirovnem časi vojskino število vojakov“.

Nemška tovarna za izdelovanje orožja v Spandau-u se bo zelo razširila; zidajo se novi prostori za nadaljnih tisoč delavcev. — „Börsencourier“ je dobil poročilo iz Londona, da je sklenil Defert-Rocherau, ravnatelj denarnemu zavodu „Comptoir d'Escompte“ v Parizu, pogodbo o ruskem posojilu petih sto milijonov rubljev, ki se bode pričelo razpečavati v drugi polovici meseca septembra. Berlinski finančni krogi ne morejo te vesti niti potrditi, niti preklcati.

Vsa poročila iz **Francije** pišejo edino le o Boulangerju. Slednji je v svojem govoru, koji je imel pri obedu v Donai-u, ostro napadel sedanjo ustavo, v koji ni niti obseženo sredstvo, s pomočjo kojega bi se mogel prisiliti predsednik republike k odstopu, ako bi se branil to storiti. Ta ustava je le smešen kompromis mej psevdomonarhijo in lažirepubliko.

V **angleški** spodnji zbornici je naznanil Smith, da je popolnoma neutemeljena govorica, po koji je sklenila vlada ustanoviti ali podpirati katoliško učiteljske na Irskem. Tudi se o tem predmetu niso vršile nobene obravnave. — Hamilton je sporočil, da se bo otok Ascension opustil kot mornarična postaja, vendar pa bo še ostal v angleški posesti. — I. Fergusson je objavil zbornici, da je vlada poizvedela sicer o roparskih napadih v sosednih pokrajinah Makedonije ob grški meji, vendar pa ji ni ničesa znano o vstajnih pripravah. — Zgornja zbornica je sprejela v tretjem čitanju postavo o proračunskih dohodkih. Vojvoda Cambridge je protestoval zoper to, da je on spisatelj članka v „Daily Telegraph“ o stanju angleške vojne in mornarice. Salisbury je bil s to izjavo jako zadovoljen, rekoč: Neopravičeno je očitano, da se vlada ne briga za ta vprašanja, akoravno o njih ne govori. Svetu ne moremo razkrivati svojih sil ali slabosti. Delavnost vlade v tem oziru se najbolj razvidi iz tega, da je iznašalo leta 1884 število novincev 182.000, danes pa že 212.000 mož. Troški za mornarico so bili l. 1884 izračunjeni na 4½ milijona šterlingov, mej tem, ko so se letos zvišali za dva milijona šterlingov.

Irski škofje so sklenili na shodu v Clonleighu resolucijo, v koji se izjavljajo, da se mora sicer z največjim spoštovanjem ravnati s **papeževim** pismom, vendar pa smatrajo škofje svojo dolžnost, da o tem pošljejo sv. Očetu posebno poročilo. V nekem pismu pravi dublinski nadškof Walsh, da papeževo pismo ne bo škodovalo niti narodnemu gibanju, niti narodni ligi. „Nikdo ni opravičen domnevati, da hoče papež osigurati zmago nad narodnim gibanjem gledé irske ustave; slednja si bo zaradi sebe in iz sebe priborila sijajno zmago“. — Poslanca Dillona je obsodilo sodišče na šestmesečno ječo zaradi nekega govora, v kojem je priporočal irski bojni načrt. — Vatikan je za trdno sklenil

prvesti papeževo pismo zoper irski bojni načrt do veljave. Vsak škof, ki se brani naznaniti dekret svojim duhovnikom, odgovoren je cerkveni disciplini. Kakor hitro je pismo proglašeno, ne sme nobeden duhovnik dati odveze članu svoje občine, ki ne odjenja od irskega bojnega načrta. Škofje pa, ki bi očitno grajali napominano pismo, imeli bodo priložnost, da bodo morali osebno zagovarjati svoje stopanje nasproti papežu.

Rusija je z nova svetovala **Turčiji**, naj pozove prince Koburškega, da zapusti Bolgarijo. Z druge strani se poroča, da se vrše obravnave mej Avstrijo, Anglijo, Italijo in Nemčijo o skupnem pozivu, naj Rusija naznani svoje predloge glede bolgarske zadeve; tudi nameravajo imenovane države bajé podpirati ta svoj poziv s združeno mornarično demonstracijo. Ladije teh velesil sešle bi se v Barceloni, od koder bi odplule v Pulj in od tod v Carjigrad.

Kakor se poroča iz Tangera, potolkli so vstajni Benimgilgi vojake **maroškega** sultana, ki so izgubili v bitki 200 mrtvih in veliko ranjenih. Na bojišču je ostal mrtev poglavar v Mekinezu. Sultan bo z nova oborožil ekspedicijo ter jo osebno vodil zoper vstajnike.

Izvirni dopisi.

Iz Podgore pri Gorici, 8. maja. Pri nas se je 5. in 6. t. m. prav slovesno praznoval sv. Gothard, ali kakor pravijo, somenj. Že 5. t. m., t. j. v soboto, se je bilo mnogo ljudstva zbralo, veliko več pa še v nedeljo. Pri cerkvenih opravilih je bila, akoravno prostorna cerkev, vsekrat napolnjena. A nekaterim častilcem (sv. Gotharda menda ne) se pa vse to ni nič zdelo; ko je milo-doneči zvon vabil k slovesnosti, pokazali so ti „junaki“, da more še vse kaj drugega biti kot konec. Zbrala se jih je deseterica z dvanašsterimi godci pod zastavo in so „marširali“ skozi celo vas gori in doli. To bi sicer ne bilo nič napačnega, ker pravijo, da tako skažejo udanost svojim „višjim“. Običajno je, da gredo k duhovnu in potem k županu itd., seveda le bolj s tem namenom, da kaj izpod palca skoči! Omenjenega dne pa niso šli k prvemu, tako so tudi ostalim kmalu izkazali svojo „udanost“ in podali so se na kraj, kjer je prav za prav za somenj pripravljeno. Tukaj je precej velik ograjen „prostor“ z deskami položen in nad vhodom na vsaki strani z velikimi črkami zapisano „Ingresso al ballo“. Kmalu se je bilo nabralo dovolj ljudi. Jaz sem bil tudi šel gledat, če dobim kakovo staro „kljuse“, pa nisem bil nič kupil — pač pa bi bil skoraj „skupil“. To je torej somenj vsega zlá, s katerim se skruni rob naše slovenske zemlje. „Ma, če plesa ni, pa ni nič“, pravijo navadno tukaj. Plesali so tudi neverniki na prostem, misleč, da tako svojega malika časté.

Pomislimo pa, kaj vse to koristi! Navadno se zbere po 8 do 10 mladeničev iz vasi, ne založé, da se plačajo godci in preskrbé potrebne stvari, to stane mnogo. Ne mislite pa, da se jim to ne povrne. O da, to že tako previdno naredé. Na vsako stran pred vhodom na plesišči je denarničar, ki daje vstopne listke po 10 kr. Plesalec si kolikor hoče takih vstopnic preskrbi in vsak list je veljaven za enkrat, ako nima listka, „marš“ pri drugih vratih vun. Tak ples traja od 4. ure popoldne do 11. ure v noč. Vstopnino si dotični med sabo razdelé in navadno tudi, če se ne motim, razdeli se zopet po krčmah med svet. Čitatelj naj sam ugane, kaj in koliko vse to koristi. P.—i.

Dnevne novice.

(Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov) je imelo dné 13. t. m. ob ½11. uri popoldne svoj letni občni zbor in sicer prvokrat v lastnih lepih prostorih društvene hiše v poljskih ulicah. Predsednik, č. g. prof. Gnjezda, začné zborovanje, pozdravi zbrane ude in razvije letno poročilo, iz katerega se lahko posname marljivo delovanje društvenega vodstva in gg. udov v prospeh in blagor rokodelskega stanu. Podaje nam poročilo natančno število pomočnikov in rokodelskih učencev, in zadovoljni smemo biti, da ta lepa in koristna naprava tako dobro vspeva. Mnogo koristnega se ondi udje naučé, mnogo veselih ur preživé v lepih sobah, priateljskih krogih v poštenu družbi. Znamenitih slovesnosti in veselih večerov je društvo več priredilo, kjer so se vsi gostje lahko prepričali o sposobnem in srečnem vodstvu društva rokodelskih pomočnikov.

Blagajničar nam pokaže stan premoženja, tekočih stroškov in dohodkov, in vidi se, da dobro gospodari, ker ima še v blagajnici nad 500 gold. Ali zraven teh rednih stroškov in dohodkov ima društvo še „extraordinarium“, katero je težko breme na društveni hiši; vendar natančnega računa o tem extraordinariju blagajničar ni še položil, ker še niso vsi računi došli, in zato pové predsednik, da v kratkem skliče zbor „ad hoc“. Nato so prišli razni nasvėti o tej reči, kako bi se dalo društvu krepko pomoči. Več dobrih misli se je slišalo in sklenilo hitro jih izpeljati. Konečno zbor izreče vodstvu zahvalo za trud in skrb, nato sklene predsednik zborovanje. Bog daj temu vsestranski potrebnemu društvu najlepšega vspeha!

(Gosp. Fran Potočnik), umirovljeni stavbeni svētnik, predsednik-tehniškemu društvu in bivši član mestnega zbora, preselil se je danes iz Ljubljane v Gorico. V narodnih in sploh ljubljanskih krogih je bil znana in priljubljena oseba.

(Poročil) se je včeraj g. Fran Podkrajšek, načelnik železniški postaji na Savi, z gdč. Ano Tomanovo.

(„Postojna in sloveča postojnska jama.“) Pod tem naslovom je g. Šeber v Postojini tiskal malo knjižico, ki bo dobro došla obiskovalcem sloveče jame. Cena ji je 25 kr.

(Slovensko gledališče.) [Konec.] Pri nas je mnogo takih, ki nimajo ni prilike, ni volje premišljevati, kolika sorodnost je mej hrvaškim in slovenskim jezikom, zdaj so se mogli na svoje oči in ušesa uveriti, da je to jeden jezik in da bi ne bila za našo širšo inteligencijo nobena težava, poprijeti se lepe hrvaščine. Gospa Ružička nam je ob jednom tudi dokazala, da Hrvatica hrvaški jezik mnogo lepše izgovarja, nego li Slovenka, ki prerada cele samoglasnike požira, dočim jih slišiš od Hrvatice vselej polnoglasno. Ves zlog hrvaškega jezika je krepek, živ in ognjevit, dočim tolike kreposti, živosti in ognjevitosti ne zapaziš pri Slovencu. Pa bodi omenjeno le mimogredé. Bujna pomlad, ki poganja cvetove in lepša božjo prirodu, ta bujna pomlad je vsaj za jeden trenotek prišla tudi slovenskemu gledališču v Ljubljani, za kar bodo Slovenci gospe Ružički res zahvalni. Ne zove se ona zaman Ružička — nomen est omen — ker ona je res „ružica“ lepe dramatične umetnosti v najlepšem pomenu besede. — Izredno zadovoljni pa smo tudi bili z vsem slovenskim igralnim osebjem, ker je svojo nalogo izvršilo bolje, nego smo pričakovali. Naj omenimo samo gospodov: Borštника, Danila in Kocélja ter gospic: Zvonarjeve in Gostičeve, in naj le pohvalimo vso drugo gospodo začetnike, s katerimi smo preteklo soboto bili prav zadovoljni. Vsi so slavni umetnici gospej Ružički lepo pomagali, da je po vsem bila prijetna harmonija.

(Brambovska imenovanja.) Stotnikom imenovan je nadporočnik novomeškega batalijona št. 24 gosp. Karol vitez Andrioli; poročnikom kadet g. Oton Wanggo ravno tega batalijona pri ljubljanskem brambovskem batalijonu št. 25. — V neaktivni službi nadporočnikom poročnik g. Julij Pokorny ljubljanskega batalijona št. 25. V brambovskem avditorijatu imenovan je dosedanji stotnik-avditor g. Edvard Uhl pri brambovskem sodišči v Ljubljani majorjem.

(Iz Postojine) se poroča, da je nekemu posestniku v hrenoviški občini zbolel konj za steklino. Žival je bila divja in nevarna. Kmet je bil kupil konja na Hrvatskem.

(Kirgiško kekeričko) vjel je živo dne 13. t. m. g. J. Rus iz Mirne peči ter jo daroval gimnazij-skemu muzeju v Novem Mestu.

(Celovski pomočniki) v prodajalnicah specerijskega blaga izročili so svojim gospodarjem peticijo, da se jim skrajšajo službene ure in sicer od 7. ure zjutraj do 7. ure zvečer. Razven treh trgovcev so bili ostali zadovoljni s peticijo.

(Vabilo) na izlet akadem. društva „Triglav“ k sv. Lovrenci ob koroški železnici dné 21. maja 1888. 21. maj: Odhod iz Gradea ob 6. uri zjutraj. — Prihod v Maribor ob 7. uri 54 minut. — Sprehod po mestu, sestanek v čitalnici in ob 9. uri 15 minut odhod k sv. Lovrencu. — Prihod tija ob 10. uri 7 minut. — Malica na kolodvoru. — Banket ob 1. uri v gostilni gosp. Novaka. — Zvečer ob 8. uri koncert. — 22. maj: Malica ob 9. uri v gostilni g. Novaka. — Po malici izlet v okolico. — Obed v gostilni gospe Gatijeve, potem odhod v Faal. — Ob 5. uri 22 minut s kolodvora v Faalu povratek v Gradeo.

— Spored koncertu: 1. Pozdrav. — 2. G. Eisenhut: „Ustaj rode“, moški zbor. — 3. Deklamacija gospice * * *. — 4. A. Nedvied: „Nazaj v planinski raj“, mešan zbor. — Šaljivi govor. — 6. J. Kocijančič: „Oblačku“, moški zbor s tenor- in bariton-solom. — Prosta zabava. — Vstopnina za osebo 50 nov. Dame proste. — Pri koncertu sodeluje iz prijaznosti mešani zbor čitalnice mariborske in tamburaški zbor akad. društva „Hrvatska“ v Gradci.

Telegrami.

Dunaj, 15. maja. Zbornica poslancev: Vlada predloži postavo, s ko se dovoljuje podpora iz državnih sredstev do 49.000 gld. za popravilo spomladni poškodovanih nasipov ob Visli in Savini. Postavni načrti gledé podaljšanja zakona o oprostitvi kolektiv in pristojbin pri okroževanju zemljišč, dalje gledé podaljšanja zakona o pristojbinskih olajšavah povodom konvertovanja železniško-prioritetnih obveznic, konečno pupilarno-varno nalaaganje obveznic deželnega posojila goriškega in gradiškega potrdijo se brez debat v drugem in tretjem čitanji. Nadaljuje se debata o trgovinskem proračunu.

Berolin, 15. maja. Bismarck je danes odpotoval v Varzin.

London, 15. maja. Zgornja zbornica: Wolseley se izjavi, da v obednem govoru ni napadel vlade. Sedanja vlada je le zboljšala vojno in mornarico. Ostane pa pri tem, da so brambena sredstva nezadostna, ter ne veruje, da ga more ta dogodek kot vojaka prisiliti k odstopu. Salisbury nepogojno izrazi svoje priznanje Wolseleyevim izjavam. Odstop Wolseleyev bi bil hud udarec angleški vojni upravi. Vlada bo ostala najpazljivejša, konečni ukrep pa mora pristati vladi. Vojna in mornarica ste v boljšem stanu, kakor kedaj. Vlada izdaja vse za varčnost dežele potrebne naredbe.

Vabilo

prvi redni občni zbor

„Katol. tiskovnega društva“

v četrtek 24. maja 1888 ob 10. uri dopoldne

v veliki dvorani

knezoškofovske palače.

Dnevni red:

1. Ogovor predsednikov.
2. Soročilo o odborovem delovanju v dobi od 27. julija 1887 do 20. maja 1888.
3. Posamezni predlogi *) in nasveti.

† Ljubljani, 14. maja 1888.

Odbor.

*) Če kdo pred. gg. društvenikov namerava staviti kak samostojen predlog, naznani naj to odboru do dne 20. t. m.

Tuji.

13. maja.

Pri **Matiču**: Pisinger, Kaiser, Schwarz, Morowitz, Schulz, Benedek, trgovci, z Dunaja. — Lačina, s soprogo, iz Trsta. — S. Oldal, potovalec, iz Gradca. — A. Fleischmann, zasebnik, z Dunaja. — Jaklič, zasebnik, iz Kočevja. — Kupecek, potovalec, z Dunaja. — Fischer, tovarnar, s Češkega. — Dupin, zasebnica, z Angleškega. — Setwin, s soprogo, iz Prage. — Frey, potovalec, z Dunaja.

Pri **Slonu**: Wengraf, potovalec, z Dunaja. — Wertheimer, zasebnik, z Dunaja. — Epler, trgovec, z Dunaja. — Zupan, pravnik, iz Gorice.

Pri **Avstrijskem caru**: J. Saunig, z Goriškega. — J. Jezeršek, z Gorenjskega.

Vremensko sporočilo.

Dan	Čas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiusu			
7. u. zjut.	736 0	10.6	sl. vzhd.	jasno	
14. 2. u. pop.	732 5	18 8	sl. jvzhd.	"	0.00
9. u. zveč.	723 0	13 2	"	"	
Zjutraj jasno, popoldne vetro. Srednja temperatura 14.2°C., za 0.4° nad normalom.					

Izdajatelj: Jožef Jerič.

Dunajska borza.

(Telegrafsko poročilo.)

15. maja.

Papirna renta 5% po 100 gl. (s 16% davka)	78 gl. 40 kr.
Sreberna " 5% " 100 " 16% " "	80 " 30 "
4% avstr. zlata renta, davka prosta . . .	109 " 40 "
Papirna renta, davka prosta	93 " 05 "
Akcije avstr.-ogerske banke	871 " — "
Kreditne akcije	277 " 90 "
London	126 " 90 "
Srebro	— " — "
Francoski napoleond.	10 " 05 1/2 "
Cesarski cekini	5 " 95 "
Nemške marke	62 " 17 1/2 "

Cerkovnikova in ž njo sklenjena

organistova služba

na **Vojskem** (nad Idrijo) je z danšnjim dnem 12. maja razpisana.

Drugo zve se pri cerkvenem predstojništvu. Na korist prisilen bi bilo, da bi bil oženjen in vešč kakemu rokodelstvu. (2)

Janez Dogan,

mizarski mojster v Ljubljani
na Dunajski cesti št. 15, (Medijatova hiša)

priporoča svoje dobro vrejeno zalogo raznovrstne

hišne oprave,

politovane in likane: altarne podstavke po 5 gld. 50 kr., divane, garniture, modroce na peresih po 10 gld., žimnate modroce po 20 gld., vozičke za otroke, okvire za svete in posvetne podobe, in sicer za 20 odstotkov ceneje, kakor drugod.

Tudi prevzema vsa mizarska in stavbena dela. Cenilnik s podobani zastonj in franko.

Najboljši in najpripravnejši način hranjevanja je gotovo

zavarovanje življenja.

Zavarovanje življenja koristno je vsakemu, neobhodno potrebno pa onim, ki imajo skrbeti za rodbine. Naše življenje odvisno je od tolikernih slučajnosti, da ne smemo nikdar puščati iz oči bodočnosti onih, ki so nam dragi in za katere skrbeti smo obvezani. Najboljši pripomoček za to je zavarovanje življenja, katero je urejeno tako, da daje priliko vsakemu udeleževati se njegovih dobrot.

Za neznaten denar more se zavarovati kapital, ki se izplača po smrti preostalej rodbini, ali dota, ki se izplača otroku, kedar doživi, 18., 20. ali 24. leto. Poslednje zavarovanje važno je zato, ker se zavarovana dota izplača tudi tedaj, ko bi oni, ki jo je zavaroval, umrl takoj potem, ko je uplačal prvi obrok, in ker se vsa uplačana premija vrne, ko bi zavarovani otrok umrl pred dogovorjeno starostjo.

More se pa tudi zavarovati kapital, ki se izplača zavarovancu samemu o dogovorjenej starosti (n. pr. v 40., 50. ali 60. letu), ali pa njegovim dedičem, ko bi utegnil umreti prej.

Vse te načine zavarovanja upeljane ima **vzajemna zavarovalna banka „SLAVIJA“ v Pragi**, katere prednost je še to, da je pri njej vsak člen brez kacega posebnega priplačila deležen vsega čistega dobička, ki je leta 1887 iznašal 10%, v prejšnjih letih pa tudi že po 20%, 25% celo 48%.

Konec leta 1886. bilo je pri banki „SLAVIJA“ za življenje zavarovanih 40.497 oseb za 22,835.193 goldinarjev. Vsa pojasnila daje brezplačno (11)

glavni zastop banke „SLAVIJE“ v Ljubljani,
v lastnej hiši (Gospoke ulice 12.)

C. kr. priv. tovarna za portlandski in hidravlični cement

Alojzija Praschnikerja

v **Kamniku na Kranjskem.**

Ustanovljena leta 1854.

Glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp.,
Slonove ulice šte. 9

priporoča p. n. gg. stavbenim mojstrom, arhitektom, stavbenim podjetnikom itd. svoje hidravlični cement (roman-cement) in portlandski cement, po kakovosti vedno izvrsten in enakomeren, ter jamči za večjo trdnost, kakor je predpisana v pravilih društva avstrijskih inženjerov in arhitektov. — Ta cementa sta tudi zaradi tega posebne koristi p. n. naročnikom, ker sta svojstveno mnogo lažja, nego izdelki večine ostalih cementnih tovarn, zaradi česar je za enako množino cementnega zidovja ali morta treba veliko manj tega cementa gledé teže. — Tudi priporočamo lepe in zelo trajne mozaiške plošče, brušene in likane, v najraznovrstnejših obrazilih, in enobojuate plošče od portlandskega cementa, črne, rdeče, naravnobarvene itd. za polaganje tlaka v cerkvah, po prehodih, vežah, na verandah, po hodnikih, v hlevih itd., klajna korita, okraske in sohe, cementne cevi itd.

Blagovoljna naročila se najnatančneje in najtočneje izvršujejo ter jih sprejema glavna zaloga v Ljubljani pri g. F. P. Vidicu & Comp., Slonove ulice št. 9. (1)

Odgovorni vrednik: Ignacij Žitnik.

Tisk „Katoliške Tiskarne“ v Ljubljani.